

Ф. № 1282

Оп. № 1

Інв. № $\frac{3568}{2}$

Заширайно

Віктор Дмитрович,
український і російський живописець,
графік, художник театру.

Крайні дати документів:
1915 (копія) - 1933.

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України

Замирайло Віктор Дмитрович
(1868 – 1939)
український і російський живописець,
графік, художник театру

ФОНД № 1282

Опис № 1
справ постійного зберігання
1915 (копії) – 1933
(крайні дати документальних матеріалів)

Зміст

	<i>№№ од.зб.</i>	<i>№№ арк.</i>
Передмова		3, 4
Список скорочень		5
Іменний покажчик		6
Документи фонду	1 – 4	7, 8

Передмова

Замирайло Віктор Дмитрович – український та російський художник першої третини ХХ століття, народився 12 (24) листопада 1868 р. в м. Черкаси. Протягом 1881 – 1884 рр. навчався у Київській рисувальній школі Мурашка М. І., що забезпечило йому високий фаховий рівень. Брав участь у реставрації Кирилівської церкви (1880 – 1884), розписах Володимирського собору (1885 – 1890) (за ескізами В. М. Васнецова і А. В. Прахова). На початку ХХ століття творчість В. Д. Замирайла визнавалася сучасниками як явище унікальне. За ескізами М. К. Реріха виконував розпис Казанського вокзалу в Москві. Ілюстрував твори М. Лермонтова, Д. Свіфта, П. Меріме, М. Горького. З 1897 р. почав працювати у галузі плаката та книжкової графіки, пізніше – театрального-декоративного мистецтва. В останні роки життя В. Д. Замирайло займався педагогічною діяльністю в художніх інститутах Ленінграда: фотографії та фотомеханіки й вищому художньо-технічному (ВХУТЕІН, до 1918 р. – Санкт-Петербурзька Імператорська академія мистецтв). Згодом, тяжка хвороба відірвала його від викладання та творчості. Втративши зір, безпорадний та усіма забутий, 2 вересня 1939 р. художник помер у будинку для літніх людей у Петергофі (тепер Петродворець Ленінградської обл.). Слава покинула В. Д. Замирайла ще при житті. Несправедливе забуття продовжується і сьогодні. Творчість художника заслуговує фахового дослідження.

В. Д. Замирайло автор художніх робіт: «Водоспади» (1912), «Демон» (1920), «Несамовитий Роланд» (1928); сценографія до опери «Демон» А. Рубінштейна (1919).*

Документи фонду були передані до ЦДАМЛМ України у 1979 р. О. Г. Михайловою. Тоді ж було складено опис первинного розбору

* М. І. Мурашко. Спогади старого вчителя. – К.: Мистецтво, 1964.

Энциклопедия русской живописи. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.artsait.ru](http://www.artsait.ru)
Мистецтво України: Бібліографічний довідник. – К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1997. – С. 254.

документів № 1 на 5 од. зб. Спочатку опис був долучений до фонду № 524 – Документи діячів українського образотворчого мистецтва. Колекція, а у 1995 р. за рішенням ЕПК ЦДАМЛМ України (протокол № 19 від 20.12.1995 р.) виділений в окремий фонд № 1282. На повну науково-технічну обробку документи надійшли у липні 2013 р. Сформовано новий опис № 1 справ постійного зберігання на 4 од. зб.

На жаль, зібрання неповне, складається з 11 документів за 1915 – 1933 рр. Це фотокопії ілюстрацій В. Д. Замирайла до періодичних і літературних видань; квиток члена профспілки працівників мистецтв СРСР та лист О. Г. Михайлової (у 1924 р. – натурниці Б. М. Кустодієва) до А. П. Іваненка зі спогадами про останні роки життя В. Д. Замирайла.

Остання справа містить опис № 1 первинного розбору документів.

Документи опису систематизовані за структурно-хронологічною ознакою.

Фізичний стан документів задовільний. Документи опрацьовані згідно з методичним посібником «Робота з документами особового походження». – К.: 2009.

Передмову склала:
головний спеціаліст
відділу довідкового апарату
та обліку документів
17.07.2013 р.

Хардаєва Т. С.

Список скорочень

б/д

без дати

маш.

машинопис

СРСР

Союз Радянських Соціалістичних
Республік

Іменний покажчик

№№ од. зб.

Іваненко А. П.

3

Михайлова О. Г.

3

ФОНД № 1282

Замирайло Віктор Дмитрович
(1868 – 1939)
український і російський живописець,
графік, художник театру

ОПИС № 1
справ постійного зберігання
1915 (копії) – 1933
(крайні дати документів)

Надходження згідно з актом від 22.09.1979 р.

№ пп	Заголовок спр	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Приміт ки
1.	Репродукції ілюстрацій Замирайла В. Д. до періодичних і літературних видань. Фотокопії.	1915– 1920, [1925, 1926]	9	8	
2.	Квиток Замирайла В. Д., члена профспілки працівників мистецтв СРСР.	30 квітня 1933	1	4	
3.	Лист Михайлової О. Г. Іваненку А. П. зі спогадами про Замирайла В. Д. Маш. копія.	б/д	1	4	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Приміт ки
4.	* * * Опис первинного розбору документів № 1.	1979	1	2	

В даний опис № 1 внесено 4 (чотири) одиниці зберігання, 12 (дванадцять) документів на 18 (вісімнадцяти) аркушах.

Опис склала:

головний спеціаліст відділу довідкового
апарату та обліку документів
17.07.2013 р.

Т. С. Хардаєва

СХВАЛЕНО

Протокол ЕПК ЦДАМЛМ України

від „20” 08 2013 р.

№ 4

Прийнято на державне зберігання до архіву-музею 4 (чотири) одиниці зберігання, 12 (дванадцять) документів на 18 (вісімнадцяти) аркушах.

Документи передала:

головний спеціаліст відділу довідкового
апарату та обліку документів
21.08.2013 р.

Т. С. Хардаєва

Документи прийняла:

начальник відділу забезпечення
збереженості документів
21.08.2013 р.

Л. Д. Харалампова

Всього в даному опису пронумеровано.

8 (вісім) аркушів.

30.09.2013 р. Нач. від. ДІТ та обліку ІАФ Львівська.